# T091 ATĐ 3 (21) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q20-Tạp Uẩn-Luận về Trí

*Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)*

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 20

LUAÄN VEÀ TRÍ (Phaàn 12)

Hoûi: Nghieäp cuûa neân saùt-na laø chæ coù theå daãn daét neân chuùng ñoàng phaàn, hay laø coù theå daãn daét nhieàu chuùng ñoàng phaàn ? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu nghieäp cuûa neân saùt-na chæ coù theå daãn daét neân chuùng ñoàng phaàn, thì luaän Thi thieát noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: " Coù caùc chuùng sinh ñaõ töøng ôû trong loaøi ngöôøi, hoaëc laøm Quoác vöông-hoaëc laøm Ñaïi thaàn, coù theå löïc to lôùn ñaõ gaây toån haïi cho voâ löôïng chuùng sanh neân caùch phi lyù, thu thueá-chieám ñoaït taøi saûn tieàn baït ñeå cung caáp cho chính mình vaø caùc quyeán thuoäc. Vì aùc nghieäp naøy maø cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc, traõi qua voâ löôïng thôøi gian nhaän chòu khoå naõo voâ cuøng. Töø nôi aáy xaû maïng, laïi do nghieäp coøn chöa heát maø sinh trong bieån roäng, nhaän chòu thaân hình aùc thuù raát to lôùn, aên nuoát voâ löôïng chuùng sinh döôùi nöôùc maø treân ñaát lieàn, cuõng bò voâ löôïng chuùng sinh ræa thòt maø aên, baùm khaép thaân theå nhö loâng toùc quaán chaët. Ñaõ nhaän chòu khoå ñau khoâng theå naøo vhòu ñöïng noåi, duøng thaân chaø maïnh vaøo nuùi Pha-chi-ca, truøng soáng ôû thaân ñoù ñeàu bò gieát haïi, lieàn khieán cho nöôùc bieån ngang doïc vôùi möùc traêm ngaøn du-thieän-na ñeàu bieán thaønh maùu". Laïi nöõa, neáu nhö vaäy thì Toân giaû Voâ Dieät ñaõ noùi veà söï vieäc cuûa Ngaøi, laïi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: "Naøy Tyø-kheo! Toâi ñem neân böõa aên cuùng döôøng cho baäc phöôùc ñieàn, baûy laàn sinh leân coõi trôøi laøm Ñaïi thieân Vöông, baûy laàn sinh trong loaøi ngöôøi laøm Ñaïi Quoác Chuùa". Laïi nöõa, neáu nhö vaäy thì Ñaïi Ca-dieáp- ba ñaõ noùi veà söï vieäc cuûa Ngaøi, laïi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi:" Naøy Tyø-kheo! Toâi ñem neân baùt côm naáu baèng haït bo bo cuùng döôøng cho baät phöôùc ñieàn, neân ngaøn laàn sinh ñeán coõi Baéc-caâu-loâ kia, coù ñöôïc côm aùo töï nhieân; neân ngaøn laàn sinh ñeán coõi trôøi Tam Thaäp Tam kia, höôûng thuï vui söôùng voâ cuøng". Laïi nöõa, neáu nhö vaäy thì trong kinh Dieäm Duï noùi laïi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: "Neân loaïi Boå-ñaët-giaø-la taïo taùc taêng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20 349

tröôûng bao nhieâu aùc nghieäp nhö vaäy, coù luùc phaûi nhaän chòu ôû ñòa nguïc, hoaëc laø nhaân chòu ngay phaùp hieän taïi; coù luùc phaûi nhaän chòu ngay phaùp hieän taïi thì höôùng veà nhaän chòu ôû ñòa nguïc". Neáu nghieäp cuûa neân saùt-na cuõng coù theå daãn daét nhieàu chuùng ñoàng phaàn, thì luaän Thi Thieát noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: "Do theá löïc sai bieät cuûa caùc loaïi nghieäp, maø thieát laäp caùc loaïi sai bieät cuûa caùc neõo. Do theá löïc sai bieät cuûa caùc loaïi neõo, maø thieát laäp caùc loaïi sai bieät cuûa caùc chuùng sinh. Do theá löïc sai bieät cuûa caùc loaïi chuùng sinh, maø thieát laäp caùc loaïi sai bieät cuûa dò thuïc. Do theá löïc loaïi sai bieät cuûa caùc loaïi dò thuïc, maø thieát laäp caùc loaïi sai bieät cuûa caùc caên. Do theá löïc sai bieät cuûa caùc loaïi caên, maø thieát laäp caùc loaïi sai bieät cuûa Boå-ñaëc-giaø-la". Vaû laïi, neáu nhö vaäy thì trong kinh Thoâng Ñaït noùi laïi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: "Laøm theá naøo phaûi bieát söï sai bieät cuûa caùc nghieäp? Nghóa laø nghieäp khaùc sinh vaøo ñòa nguïc, nghieäp khaùc sinh vaøo baøn sinh, nghieäp khaùc sinh vaøo ngaï quyû, nghieäp khaùc sinh leân coõi trôøi, nghieäp khaùc sinh trong loaøi ngöôøi". Laïi nöõa, neáu nhö vaäy thì laøm sao kieán laäp ba nghieäp sai bieät nhö tieáp nhaän thuaän theo phaùp hieän taïi...? Laïi nöõa, neáu nhö vaäy thì luaän Thi Thieát noùi phaûi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: "Taïo taùc taêng tröôûng nghieäp saùt sinh baät Thöôïng, luùc thaân maïng keát thuùc seõ rôi vaøo nguïc voâ giaùn, baät Trung sinh vaøo nôi khaùc, baäc Haï laïi sinh vaøo nôi khaùc, cho ñeán noùi roäng ra". Ñaùp: Neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Nghieäp cuûa neân saùt-na chæ coù theå daãn daét neân chuùng ñoàng phaàn . Hoûi: Neáu nhö vaäy thì luaän Thi Thieát noùi phaûi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: " Coù caùc chuùng sinh ôû trong loaøi ngöôøi..." Ñaùp: Bôûi vì nghieäp coøn thöøa laïi, bôûi vì nghieäp cuûa neõo khaùc. Nghóa laø chuùng sinh aáy ôû trong loaøi ngöôøi taïo taùc taêng tröôûng nghieäp cuûa hai neõo aùc laø ñòa nguïc vaø baøng sinh, ôû trong ñòa nguïc nhaän chòu nghieäp cuûa ñòa nguïc roài, coøn laïi nghieäp cuûa baøng sinh thì phaûi sinh vaøo trong bieån roäng, cho neân aâm chöõ Taøn naøy khoâng phaûi laø nhaèm veà neân nghieäp. Hoûi: Toân giaû Voâ Dieät ñaõ noùi veà söï vieäc cuûa Ngaøi, laïi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: "Naøy Tyø - kheo! Toâi ñem neân böõa aên cuùng döôøng cho baäc phöôùc ñieàn..." Ñaùp: Toân giaû aáy bieåu hieän veà nhaân ban ñaàu, cho neân noùi lôøi nhö vaäy, nghóa laø Toân giaû aáy tröôùc kia ñem neân böõa aên ñeå cuùng döôøng, cho neân sinh vaøo nhaø giaøu sang coù nhieàu taøi saûn chaâu baùu, do nghó ñeán ñôøi tröôùc hoaëc laø söùc maïnh cuûa nguyeän voán coù, laïi duøng traêm ngaøn loaïi taøi saûn - thöùc aên maø boá thí. Nhö vaäy laàn löôït chuyeån tieáp traûi qua nhieàu ñôøi,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20 350

luoân luoân thích boá thí maø nhaän ñöôïc söï giaøu coù vui veû voâ cuøng. Toân giaû aáy döïa vaøo nhaân ban ñaàu maø noùi lôøi nhö vaäy. Ví nhö nhaø noâng duøng neân ít haït gioáng traûi qua nhieàu naêm gieo troàng, laàn löôït chuyeån tieáp taêng leân ñeán traêm ngaøn Hoäc, xöôùng to lôøi noùi nhö vaäy: Toâi gieo troàng neân ít haït

gioáng ñeán hoâm nay thu hoaïch traêm ngaøn laàn. Laïi nhö ngöôøi buoân duøng neân ñoàng tieàn vaøng, qua nhieàu thôøi gian mua baùn cho ñeán luùc coù ñöôïc ngaøn vaïn laàn, xöôùng to lôøi noùi nhö vaäy; Toâi söû duïng neân ñoàng tieàn, traûi qua mong caàu mphaùt sinh theâm lôïi, hoâm nay ñeán möùc ngaøn vaïn. Nhöõng vieäc nhö vaäy ñeàu döïa vaøo nhaân ban ñaàu maø ñöa ra lôøi noùi nhö vaäy, Toân giaû cuõng nhö theá. Laïi nöõa, hoaëc laø Toân giaû aáy ôû trong neân ñôøi, tröôùc tieân cuùng döôøng neân böõa aên, sau ñoù laïi cuùng döôøng nhieàu laàn, töø ñaây daãn daét phaùt sinh nhieàu nhaân cuûa haøng trôøi-ngöôøi. Toân giaû aáy döïa vaøo nhaân ban ñaàu, cho neân noùi lôøi nhö vaäy. Laïi nöõa, hoaëc laø Toân giaû aáy vaøo luùc cuùng döôøng neân böõa aên, khoûi leân nhieàu yù nghóa öôùc nguyeän, töø ñaây daãn daét ñaït ñöôïc nhieàu quaû di thuïc trong loaøi ngöôøi vaø treân coõi trôøi. Laïi nöõa, hoaëc laø Toân giaû aáy nhôø vaøo cuùng döôøng neân böõa aên, khoûi leân nghieäp thieän ñuû ba phaåm Thöôïng-Trung vaø Haï; nhôø nghieäp thuoäc phaåm Haï maø sinh ôû trong loaøi ngöôøi, ñöôïc laøm chuùa teå loaøi ngöôøi; nhôø nghieäp thuoäc phaåm Trung maø sinh leân coõi trôøi, tieáp tuïc laøm vua coõi trôøi; nhôø nghieäp thuoäc phaåm Thöôïng maø ôû ñôøi cuoái cuøng sinh vaøo nhaø hoï Thích, coù nhieàu taøi saûn chaâu baùu, ñöôïc xuaát gia tu ñaïo, thaønh baäc A-la-haùn. Töø nghóa lyù naøy thì ñaõ giaûi thích thoâng suoát veà söï vieäc voán coù cuûa Toân giaû Ñaûi-Ca-dieáp-ba ñaõ noùi. Hoûi: Trong kinh Dieäm Duï noùi laïi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “ Neân loaïi-Boå-ñaëc-giaø-la…” Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Kinh aáy noùi hai ngöôøi taïo ra hai loaïi nghieäp maø caûm hai dò thuïc. Nghóa laø coù hai ngöôøi ñeàu laøm hai maïng soáng, neân ngöôøi khoâng chòu khoù tu thaân giôùi-taâm tueä, ngöôøi aáy ít phöôùc cho neân ñeán trong ñòa nguïc nhaän chòu quaû dò thuïc cuûa ng- hieäp naøy; neân ngöôøi luoân luoân chòu khoù tu thaân giôùi-taâm tueä, ngöôøi aáy nhieàu phöôùc cho neân ôû ngay trong loaøi ngöôøi nhaän ñöôïc quaû dò thuïc cuûa nghieäp naøy. Hoûi: Kinh noùi “Bao nhieâu aùc nghieäp nhö vaäy” laø noùi veà nghóa gì? Ñaùp: Hoaëc laø ít-hoaëc baèng nhau-hoaëc laø töông töï, cho neân noùi laø “Bao nhieâu aùc nghieät nhö vaäy”. Coù sö khaùc noùi: Kinh aáy noùi neân ngöôøi taïo ra hai loaïi maø caûm hai dò thuïc, nghóa laø coù neân ngöôøi laøm haïi hai sinh maïng, neân nghieäp coù theå daãn ñeán dò thuïc cuûa ñòa nguïc, neân



nghieäp coù theå daãn ñeán dò thuïc trong loaøi ngöôøi. Ngöôøi aáy neáu khoâng tu thaân giôùi-taâm tueä, thì höôùng ñeán ñòa nguïc nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa bieät nghieäp; neáu töï mình chòu khoù tu thaân giôùi-taâm tueä, thì nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa bieät nghieäp ngay trong loaøi ngöôøi. Laïi coù ngöôøi noùi: Kinh aáy noùi neân ngöôiø taïo ra neân loaïi nghieäp maø caûm hai dò thuïc, nghóa laø coù neân ngöôøi laøm haïi neân sinh maïng, nghieäp naøy coù theå daãn ñeán dò thuïc cuûa ñòa nguïc, laïi cuõng coù theå daãn ñeán dò thuïc trong loaøi ngöôøi. Ngöôøi aáy neáu khoâng tu thaân giôùi-taâm tueä, thì höôùng ñeán ñòa nguïc nhaän laáy quaû dò thuïc, maø quaû dò thuïc trong loaøi ngöôøi giöõ laïi trong phaùp khoâng sinh khoûi; neáu töï mình chòu khoù tu thaân giôùi-taâm tueä, thì nhaän laáy qua dò thuïc ngay trong

loaøi ngöôøi, coøn quaû dò thuïc cuûa ñòa nguïc thì giöõ laïi trong phaùp khoâng sinh khoûi. Lôøi bình: Ngöôøi aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, ñöøng phaùt sinh sai laàm bôûi vì nghieäp huûy hoaïi vaø neõo huûy hoaïi. Nghieäp huûy hoaïi, nghóa laø neân nghieäp cuõng laø nghieäp ñòa nguïc-cuõng laø nghieäp neõo ngöôøi. Neõo huûy hoaïi, laø thuaän theo neân dò thuïc cuõng laø neõo ñòa nguïc-cuõng laø neõo cuûa ngöôøi, bôûi vì quaû töïa nhö nhaân. Neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Kinh aáy noùi neân ngöôøi taïo ra neân loaïi nghieäp thì caûm neân dò thuïc, nghóa laø coù neân ngöôøi laøm haïi neân sinh maïng, nghieäp naøy coù theå daãn ñeán dò thuïc cuûa ñòa nguïc, ngöôøi aáy neáu khoâng töï mình chòu khoù taäp trung tu ñaïo, thaønh vò A-la-haùn, thì höôùng ñeán ñòa nguïc nhaän laáy quaû cuûa nghieäp naøy; ngöôøi aáy neáu töï mình luoân luoân chòu khoù tu ñaïo, thaønh vò A-la-haùn, thì coù theå daãn ñeán söï vieäc khoå ñau cuûa ñòa nguïc, nhaän laáy nghieäp naøy ngay trong thaân ngöôøi, chöù khoâng coù theå daãn daét chuùng ñoàng phaàn, bôûi vì nghieäp daãn daét chuùng ñoàng phaàn khoâng theå gôûi gaém ñöôïc. Hoûi: Vì vaäy, Toân giaû Theá Höõu noùi raèng: “Coù theå coù ngöôøi töï mình daãn daét söï vieäc khoå ñau cuûa ñòa nguïc maø nhaän laáy trong loaøi ngöôøi hay khoâng? Ñaùp: Coù ngöôøi coù theå, nghóa laø neáu chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn, thì vôùi ñònh tueä thuø thaéng huaân taäp tu thaân cho neân coù naêng löïc laøm ñöôïc ñieàu naøy, chöù khoâng phaûi laø haønh Höõu hoïc vaø caùc dò sinh maø coù theå laøm ñöôïc ñieàu naøy. Ví nhö ngöôøi ñaàu beáp laáy nöôùc ngaâm tay, tuy thoø vaøo côm noùng maø khoâng bò phoûng tay, neáu khoâng ngaâm tay thì seõ bò boûng. ÔÛ ñaây cuõng nhö vaäy, do ñoù chæ rieâng baäc Voâ hoïc môùi coù naêng löïc laøm ñöôïc ñieàu naøy”. Coù sö khaùc noùi: nghieäp cuûa neân saùt-na cuõng coù theå daãn daét nhieàu chuùng ñoàng phaàn . Hoûi: Neáu nhö vaäy thì vaán naïn tröôùc deã daøng thoâng hieåu, vaán naïn sau phaûi thoâng hieåu theá naøo?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20 352

Ñaùp: Höõu tình taïo nghieäp thì phaåm loaïi khoâng nhaát ñònh, coù ngöôøi ñaõ taïo ra nghieäp taïp loaïn thì coù theå chuyeån ñoåi, coù ngöôøi ñaõ taïo ra nghieäp khoâng taïp loaïn thì khoâng coù theå chuyeån ñoåi. Neáu taïp loaïn coù theå chuyeån ñoåi, thì söï daãn daét nhö tröôùc; neáu khoâng taïp loaïn khoâng coù theå chuyeån ñoåi, thì söï daãn daét nhö sau. Nhö vaäy, hai vaán naïn tröôùc- sau ñeàu thoâng hieåu. Lôøi bình: Ngöôøi aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, ñöøng phaùt sinh sai laàm bôûi vì nghieäp huûy hoaïi-neõo huûy hoaïi. Caàn phaûi ñöa caùch noùi nhö vaäy: Nghieäp cuûa neân saùt-na chæ coù theå daãn daét neân chuùng ñoàng phaàn . Laïi nöõa, chæ do nghieäp baát thieän daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong ñòa nguïc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài thì tieáp nhaän dò thuïc saéc-taâm-taâm sôû phaùp vaø baát töông öng haønh cuûa phaùp baát thieän. Saéc laø chín xöù tröø ra Thanh; taâm vaø taâm sôû phaùp, laø Khoå thoï cuøng vôøi phaùp töông öng; Baát töông öng haønh, laø maïng caên-chuùng ñoàng phaàn-ñaéc-sinh-laõo-truù- voâ thöôøng. Chæ do nghieäp baát thieän daãn daét chuùng ñoàng phaàn, sinh vaøo trong baøng sinh-ngaï quyû, ñaõ si nhöõng vaøo neõo aáyroài thì nhaän laáy dò thuïc saéc-taâm-taâm sôû phaùp-baát töông öng haønh cuûa phaùp thieän vaø baát thieän. Dò thuïc saéc cuøa

phaùp baát thieän, laø chín xöù tröø ra Thanh; taâm-taâm- sôû phaùp, laø khoå thoï vaø phaùp töông öng; baát töông öng haønh, laø maïng caên-chuùng ñoàng phaàn-ñaéc-sinh-truù-laõo-voâ thöôøng. Dò thuïc saéc cuûa phaùp thieän, laø boán xöù goïi laø saéc- höông-vò vaø xuùc; taâm-taâm sôû phaùp, laø Hyû- Laïc-Xaû thoï vaø phaùp töông öng; baát töông öng haønh, laø ñaéc-sinh-laõo-truù vaø voâ thöôøng. Coù sö khaùc noùi: Phaùp thieän ñoái vôùi neõo baøn sinh-ngaõ quyû khoâng coù dò thuïc saéc, maø chæ coù dò thuïcc taâm-taâm sôû phaùp-baát töông öng haønh. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao hieän thaáy trong neõo baøng sinh-ngaï quyû, coù hình saéc xinh ñeïp hoaëc xaáu xí? Ñaùp: Vì nghieäp baát thieän baát thieän cuûa noù, hoaëc coù chuùng sinh laáy nghieäp thieän laøm quyeán thuoäc. Neáu laáy nghieäp thieän laøm quyeán thuoäc, thì coù ñöôïc hình saéc xinh ñeïp, bôûi vì naêng löïc cuûa thieän cheá phuïc ñöôïc söï xaáu aùc baát thieän. Neáu laáy nghieäp baát thieän laøm quyeán thuoäc, thì caûm ñeán hình saéc xaáu xí, bôûi vì söùc maïnh cuûa baát thieän laøm taêng leân söï xaáu aùc kia. Lôøi bình: Nghieäp thieän ñoái vôùi neõo baøng sinh-ngaï quyû aáy, cuõng coù naêng löïc caûm ñeán dò thuïc saéc, ñoái vôùi lyù khoâng coù gì traùi ngöôïc, vì vaäy neân bieát caùch noùi ñaàu laø thích hôïp. Chæ do nghieäp thieän daãn daét chuùng ñoàng phaàn, sinh trong haøng trôøi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20 353

- coõi Duïc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài thì nhaän laáy dò thuïc saéc - taâm - taâm sôû phaùp vaø baát töông öng haønh cuûa phaùp thieän-baát thieän. Dò thuïc saéc cuûa phaùp thieän, laø chín Xöù tröø ra thanh; taâm - taâm sôû phaùp, laø Laïc-Hyû-Xaû thoï vaø phaùp töông öng; baát töông öng haønh, laø maïng caên - chuùng ñoàng phaàn-ñaéc-sinh-laõo-truù vaø voâ thöôøng. Dò thuïc saéc cuûa phaùp baát thieän, laø boán Xöù goïi laø Saéc-höông-vò-xuùc; taâm-taâm sôû phaùp, laø Khoå thoï vaø phaùp töông öng; baát töông öng haønh, laø ñaéc-sinh-laõo-truù vaø voâ thöôøng. Coù Sö khaùc noùi: Phaùp baát thieän ñoái vôùi neõo trôøi - ngöôøi khoâng coù dò thuïc saéc, chæ coù dò thuïc taâm - taâm sôû phaùp - baát töông öng haønh. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao hieän thaáy trong neõo trôøi - ngöôøi coù hình saéc xaáu xí hoaëc xinh ñeïp? Ñaùp: Vì nghieäp thieän cuûa neõo aáy, coù luùc laáy nghieäp baát thieän laøm quyeán thuoäc, coù luùc laáy nghieäp thieän laøm quyeán thuoäc. Neáu laáy nghieäp baát thieän laøm quyeán thuoäc, thì caûm ñeán hình saéc xaáu xí, bôûi vì söùc maïnh cuûa baát thieän aùp cheá veû xinh ñeïp cuûa thieän. Neáu laáy nghieäp thieän laøm quyeán thuoäc, thì caûm ñöôïc hình saéc xinh ñeïp, bôûi vì söùc maïnh cuûa nghieäp thieän laøm taêng theâm söï xinh ñeïp toát laønh. Lôøi bình: Neân bieát trong naøy caùch noùi ñaàu laø thích hôïp, bôûi vì khoâng traùi vôùi lyù. Hoûi: Hieän thaáy trong loaøi ngöôøi coù ngöôøi hai hình theå, ngöôøi aáy laø vò dò thuïc cuûa nghieäp thieän, hay laø vì dò thuïc cuûa nghieäp baát thieän? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Ñoù laø dò thuïc cuûa nghieäp baát thieän. Coù Sö khaùc noùi: Ñuùng nhö nôi choán - ñuùng nhö thôøi gian sinh ra neân hình theå, laø dò thuïc cuûa nghieäp thieän; traùi vôùi nôi choán - traùi vôùi thôøi gian sinh ra hình theå thöù hai, laø dò thuïc cuûa nghieäp baát thieän. Lôøi bình: Neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Ngöôøi coù hai hình theå aáy coù caên vaø Theå cuûa nam nöõ, laø dò thuïc cuûa nghieäp thieän; ñoái

vôùi saéc - höông - vò - xuùc cuûa xöù sôû aáy, laø dò thuïc cuûa nghieäp baát thieän. Chæ coù nghieäp thieän daãn daét chuùng ñoàng phaàn, sinh vaøo trong coõi Saéc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài, chæ tieáp nhaän dò thuïc saéc - taâm - taâm sôû phaùp vaø baát töông öng haønh cuûa phaùp thieän. Saéc vaø baûy Xöù töø ra Thanh - Höông - Vò; taâm - taâm sôû phaùp laø Laïc - Hyû - Xaû thoï vaø phaùp töông öng; baát töông öng haønh laø maïng caên - chuùng ñoàng phaàn - voâ töôûng söï - ñaéc - sinh - laõo - truù vaø voâ thöôøng. Chæ do nghieäp thieän daãn daét chuùng ñoàng phaàn, sinh vaøo trong coõi Voâ saéc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài, chæ tieáp nhaän dò thuïc taâm - taâm sôû phaùp vaø baát töông öng haønh cuûa phaùp thieän. Taâm - taâm sôû phaùp laø Xaû thoï vaø phaùp töông öng; baát töông öng haønh laø maïng caên - chuùng ñoàng phaàn - ñaéc - sinh - laõo - truù vaø voâ thöôøng. Laïi nöõa, coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Chæ do nghieäp baát thieän

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20 354

phaåm Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong ñòa nguïc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài chæ nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän phaåm Thöôïng aáy. Chæ do nghieäp baát thieän phaåm Trung daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh vaøo neõo baøng sinh, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài chæ nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän phaåm Trung aáy. Chæ do nghieäp baát thieän phaåm Haï daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong neõo ngaï quyû, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài chæ nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän phaåm Haï aáy. Coù Sö khaùc noùi: Chæ do nghieäp baát thieän phaåm Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh vaøo trong ñòa nguïc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän hai phaåm Thöôïng vaø Trung nôi aáy; neõo baøng sinh vaø ngaï quyû nhö tröôùc ñaõ noùi laïi coù ngöôøi noùi: Chæ do nghieäp baát thieän phaåm Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong ñòa nguïc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän caû ba phaåm nôi aáy; chæ do nghieäp baát thieän phaåm Trung daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh vaøo neõo baøng sinh, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän hai phaåm Trung - Haï nôi aáy; neõo ngaï quyû nhö tröôùc noùi. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Chæ do nghieäp baát thieän phaåm Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong ñòa nguïc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän caû ba phaåm nôi aáy; chæ do nghieäp baát thieän phaåm Trung daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh vaøo neõo baøng sinh, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän caû ba phaåm nôi aáy; chæ do nghieäp baát thieän phaåm Haï daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong neõo ngaï quyû, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän hai phaåm Haï - Trung nôi aáy. Laïi coù ngöôøi noùi: Chæ do nghieäp baát thieän phaåm Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong ñòa nguïc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän caû ba phaåm nôi aáy; chæ do nghieäp baát thieän phaåm Trung daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh vaøo neõo baøng sinh, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän caû ba phaåm nôi aáy; chæ do nghieäp baát thieän phaåm Haï daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh

sinh trong neõo ngaï quyû, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän caû ba phaåm nôi aáy. Lôøi bình: Neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Coù nghieäp baát thieän ñuû ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa neõo ñòa nguïc, thuaän theo neân loaïi sinh trong ñòa nguïc, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài tuøy theo söï thích hôïp cuûa noù maø nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän thuoäc ba phaåm nôi aáy; coù nghieäp baát thieän ñuû ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa neûo baøng sinh, thuaän theo neân loaïi sinh trong neõo baøng sinh, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài tuøy theo söï thích hôïp cuûa noù maø nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän



thuoäc ba phaåm nôi aáy; coù nghieäp baát thieän ñuû ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng cuûa neõo ngaï quyû, thuaän theo neân loaïi sinh trong neõo ngaï quyû, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài tuøy theo söï thích hôïp cuûa noù maø nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa phaùp baát thieän thuoäc ba phaåm nôi aáy. Laïi nöõa, coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Chæ do nghieäp thieän phaåm Thöôïng cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Thöôïng ôû coõi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Trung cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh ñeán naêm coõi phía döôùi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Trung ôû coõi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Haï cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong neõo ngöôøi, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Haï coõi aáy. Hoûi: Neáu do nghieäp thieän phaåm Haï sinh trong neõo ngöôøi, tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Haï, thì nghieäp thieän cuûa Boà - taùt cuõng tieáp nhaän trong neõo ngöôøi sao noùi laø phaåm Thöôïng? Vaû laïi, nghieäp thieän cuûa Boà - taùt vaø nghieäp thieän cuûa coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi coù gì sai bieät? Ñaùp: Ñaõ noùi nghieäp thieän phaåm Haï cuûa coõi Duïc tieáp nhaän trong neõo ngöôøi laø tröø ra nghieäp cuûa Boà - taùt, cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, chöù khoâng phaûi laø noùi taát caû. Bôûi vì coù duyeân khaùc cho neân nghieäp cuûa Boà - taùt hôn haún, maø thaân cuûa Boà-taùt laø nôi nöông töïa cuûa voâ bieân coâng ñöùc nhö Löïc - Voâ uùy...; thaân cuûa trôøi Tha Hoùa Töï Taïi khoâng coù nhöõng söï vieäc nhö vaäy. Bôûi vì coù duyeân khaùc cho neân nghieäp cuûa trôøi Tha Hoùa Töï Taïi hôn haún, maø thaân cuûa trôøi aáy thì thanh tònh vi dieäu nhö aùnh löûa cuûa caây ñeøn; sinh thaân cuûa Boà - taùt haõy coøn coù caùc loaïi ñaïi tieän - tieåu tieän baát bình. Coù Sö khaùc noùi: Chæ do nghieäp thieän phaåm Thöôïng cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc hai phaåm Thöôïng - Trung ôû coõi aáy; neõo ngöôøi maø naêm coõi trôøi phía döôùi noùi nhö tröôùc. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Chæ do nghieäp thieän phaåm Thöôïng cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû coõi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Trung cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh ñeán naêm

coõi trôøi phía döôùi, tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc hai phaåm Haï - Trung ôû coõi aáy; neõo ngöôøi noùi nhö tröôùc. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Chæ do nghieäp thieän phaåm Thöôïng cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20 356

ñoàng phaàn sinh ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû coõi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Trung cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh ñeán naêm coõi trôøi phía döôùi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû coõi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Haï cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong neõo ngöôøi, ña sinh vaøo nôi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc hai phaåm Haï - Trung ôû nôi aáy. Laïi coù ngöôøi noùi: Chæ do nghieäp thieän phaåm Thöôïng cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû coõi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Trung cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh ñeán naêm coõi trôøi phía döôùi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû coõi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Haï cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong neõo ngöôøi, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû nôi aáy. Lôøi bình: Neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, thuaän theo neân phaåm sinh ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tuy theo söï thích öùng cuûa coõi aáy maø tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû coõi aáy; coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa naêm coõi trôøi phía döôùi, thuaän theo neân phaåm sinh ñeán naêm coõi trôøi phía döôùi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm thuoäc ôû coõi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Haï cuûa coõi Duïc daãn daét chuùng ñoàng phaàn sinh trong neõo ngöôøi; ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû nôi aáy. Lôøi bình: Neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm aáy daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, thuaän theo neân phaåm sinh ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tuøy theo söï thích öng cuûa coõi aáy maø tieáp nhaän quaû. Dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû coõi aáy; coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa naêm coõi trôøi phía döôùi, thuaän theo neân phaåm sinh ñeán naêm coõi trôøi phía döôùi, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tuøy theo söïu thích öùng cuûa coõi aáy maø tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû coõi aáy; coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa neõo ngöôøi, thuaän theo neân phaåm sinh vaøo trong vaøo trong neõo ngöôøi, ñaõ sinh vaøo nôi aáy roài tuøy theo söï thích öùng cuûa noi aáy maø tieáp nhaän quaû dò thuïc

cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû nôi aáy. Laïi nöõa, coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn khoâng coù bieät dò cuûa Tónh löï thöù nhaát, thuaân theo neân phaåm sinh ñeán Tónh löï thöù nhaát, ñaõ sinh ñeán nôi aáy roài tuøy theo söï thích öùng cuûa nôi aáy maø tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa Phaùp thieän khoâng coù bieät dò thuoäc ba phaåm ôû nôi aáy. Chæ do nghieäp thieän phaåm Haï daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù hai sinh ñeán coõi trôøi Thieåu Quang, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Haï ôû nôi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Trung daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù hai sinh ñeán coõi trôøi Voâ Löôïng Quang, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Trung ôû nôi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù hai sinh ñeán coõi trôøi Cöïc Quang Tònh, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Thöôïng ôû nôi aáy. Chæ do nghieäp thieän phaåm Haïdaãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù ba sinh ñeán coõi trôøi Thieåu Tònh, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Haï ôû nôi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Trung daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù ba sinh ñeán coõi trôøi Voâ Löôïng Tònh, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû di thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Trung ôû nôi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù ba sinh ñeán coõi trôøi Bieán Tònh, ñaõ sinh ñeán quaû aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Thöôïng ôû nôi aáy. Chæ do nghieäp phaåm Haï daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù tö sinh ñeán coõi trôøi Voâ Vaân, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Haï ôû nôi aáy; chæ do nghieäp thieän baäc Trung daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù tö sinh ñeán coõi trôøi phöôùc sinh, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Trung ôû nôi aáy; chæ do nghieäp thieän phaåm Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù tö sinh ñeán coõi trôøi Quaûng Quaû, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän phaåm Thöôïng ôû nôi aáy. Chæ do nghieäp taïp tu Tónh töï phaåm Haï daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa tónh löï thöù tö sinh ñeán coõi trôøi Voâ Phieàn, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp taïp tu Tónh löï phaåm Haï ôû nôi aáy; chæ do nghieäp taïp tu Tónh löï phaåm Trung daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù tö sinh ñeán coõi trôøi Voâ Nhieät, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp tu Tónh löï phaåm Trung ôû nôi aáy; chæ do nghieäp taïp tu Tónh löï phaåm Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löï thöù tö sinh ñeán coõi trôøi Thieän Hieän, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp taïp tu Tónh

löi phaåm Thöôïng ôû nôi aáy; chæ do nghieäp taïp tu Tónh löi phaåm Thöôïng Thöôïng daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löi thöù tö sinh ñeán coõi trôøi Thieän Kieán, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp taïp tu Tónh löi phaåm Thöôïng Thöôïng ôû nôi aáy; chæ do nghieäp taïp tu Tónh löi phaåm Thöôïng cao nhaát daãn daét chuùng ñoàng phaàn cuûa Tónh löi thöù tö sinh ñeán coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài chæ tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp taïp tu Tónh löi phaåm Thöôïng cao nhaát ôû nôi aáy. Coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn khoâng coù bieät dò cuûa khoâng voâ bieân xöù, thuaän theo neân phaåm sinh ñeán khoâng voâ bieân xöù, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tuy theo söï thích hôïp cuûa coõi aáy, tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû nôi aáy. Coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn khoâng coù bieät dò cuûa Thöùc voâ bieân xöù, thuaän theo neân phaåm sinh ñeán Thöùc voâ bieân xöù, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tuøy theo söï thích hôïp cuûa coõi aáy, tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû nôi aáy. Coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn khoâng coù bieät dò cuûa Voâ sôû höõu xöù, thuaän theo neân phaåm sinh ñeán Voâ sôû höõu xöù, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tuy theo söï thích hôïp cuûa coõi aáy, tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa phaùp thieän thuoäc ba phaåm ôû nôi aáy. Coù nghieäp thieän thuoäc ba phaåm daãn daét chuùng ñoàng phaàn khoâng coù bieät dò cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thuaän theo neân phaåm sinh ñeán phi töôûng phi phi töôûng xöù, ñaõ sinh ñeán coõi aáy roài tuøy theo söï thích hôïp cuûa coõi aáy, tieáp nhaän quaû dò thuïc cuûa thieän thuoäc ba phaåm ôû nôi aáy. Hoûi: Vì sao nghieäp thieän thuoäc ba phaåm cuûa Tónh löi thöù nhaát tieáp nhaän quaû dò thuïc khoâng coù bieät dò, maø nghieäp thieän thuoäc ba phaåm cuûa ba tónh löi treân tieáp nhaän quaû dò thuïc coù bieät dò? Ñaùp: Bôûi vì trong tónh löi thöù nhaát coù chuùng-coù chuû an truù laãn loän, nhöng ba Tónh löi treân thì khoâng coù ñieàu naøy. Coù Sö khaùc noùi: Bôûi vì trong Tónh löi thöù nhaát coù taàm-coù töù, coù caùc thöùc thaân vaø khoûi leân bieåu nghieäp thaân-ngöõ cuûa ñòa mình, maø ba Tónh löi treân khoâng coù ñieàu naøy. Laïi nöõa, trong coõi Duïc thì nghieäp baát thieän coù quaû dò thuïc cuûa neân kieáp, nghieäp thieän thì khoâng nhö vaäy; trong coõi Duïc thì nghieäp baát thieän coù quaû dò thuïc cuûa naêm neõo, nghieäp thieän thì khoâng nhö vaäy. Hoûi: Vì sao trong coõi Duïc thì nghieäp baát thieän coù quaû dò thuïc cuûa neân kieáp, maø nghieäp thieän thì khoâng nhö vaäy? Ñaùp: Bôûi vì coõi Duïc laø coõi baát ñònh, khoâng phaûi phaïm vi cuûa tu, khoâng phaûi phaïm vi cuûa lìa nhieãm, cho neân nghieäp baát thieän maïnh hôn, nghieäp thieän thì keùm haún. Laïi nöõa, trong coõi Duïc thì phaùp baát thieän khoù ñoaïn - khoù phaù, khoù coù theå vöôït qua, phaùp thieän thì khoâng nhö vaäy. Laïi



nöõa, trong coõi Duïc thì caên baát thieän maïnh meõ, maø caên thieän thì yeáu keùm. Laïi nöõa, trong coõi Duïc thì baát thieän gioáng nhö chuû, maø thieän thì gioáng nhö khaùch. Laïi nöõa, trong coõi Duïc thì nhaân cuûa phaùp baát thieän luoân luoân taêng tröôûng, maø nhaân cuûa phaùp thieän thì khoâng nhö vaäy. Laïi nöõa, trong

coõi Duïc thì caên baát thieän coù theå ñoaïn maát caên thieän, maø caên thieän thì khoâng theå naøo ñoaïn maát caên baát thieän. Laïi nöõa, trong coõi Duïc thì oai nghi taïp loaïn, gioáng nhö vôi choàng, cho neân phaùp baát thieän thì giaûm xuoáng. Laïi nöõa, trong coõi Duïc thì oan nghi khoâng laãn taïp gì, nhö con cuûa haïng Chieân-ñoà-la vaø con cuûa keû giaëc cuøng chung nguïc tuø, bôûi vì phaùp baát thieän taêng theâm maø phaùp thieän thì giaûm bôùt. Laïi nöõa, trong coõi Duïc khoâng coù vaät gì coù theå tieáp nhaän ñöôïc dò thuïc neân kieáp cuûa nghieäp thieän. Hoûi: Leõ naøo khoâng coù nôi tieáp nhaän neân kieáp nhö chaâu baõi - nuùi chuùa Dieäu Cao - nuùi Thaát Kim... hay sao? Ñaùp: Bôûi vì ñoù laø quaû taêng thöôïng chöù khoâng phaûi laø quaû dò thuïc, nay döïa vaøo quaû dò thuïc cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. Laïi nöõa, nghieäp thieän cuûa coõi Duïc raát taêng thöôïng, cuõng coù naêng löïc caûm ñeán dò thuïc cuûa neân kieáp. Nhö vaäy, nghieäp thieän caàn phaûi lìa Ñaéc thuoäc phaåm thöù chín cuûa Phi töôûng phi phi töôûng, ñaõ lìa khoûi nghieäp nhieãm thì chaéc chaén khoâng theå naøo daãn ñeán quaû cuûa chuùng ñoàng phaàn. Vì vaäy coõi Duïc khoâng coù naêng löïc deã daøng tieáp nhaän dò thuïc cuûa neân kieáp. Laïi nöõa, trong caùc phaùp thieän thì phaåm cao nhaát goïi laø Voâ laäu thieän, phaåm aáy khoâng coù dò thuïc; phaåm cao nhaát trong höõu laäu thieän, goïi laø Höõu ñaûnh thieän, phaåm aáy khoâng thuoäc veà coõi Duïc. Vì vaäy, nghieäp thieän cuûa coõi Duïc khoâng coù dò thuïc cuûa neân kieáp. Phaåm cao nhaát trong nghieäp baát thieän, nghóa laø nghieäp daãn daét chuùng ñoàng phaàn voâ giaùn, cho neân phaåm aáy coù dò thuïc cuûa neân kieáp. Hoûi: Vì sao nghieäp thieän raát taêng thöôïng thì coù naêng löïc caûm ñeán taùm vaïn Ñaïi kieáp Höõu Ñaûnh, maø baát thieän chæ caûm ñöôïc neân Trung kieáp? Ñaùp: Nghieäp thieän tu taäp ôû nhieàu coõi - nhieàu phaïm vi, maø caùc nghieäp baát thieän thì khoâng nhö vaäy. Hoûi: Vì sao trong coõi Duïc thì nghieäp baát thieän coù quaû dò thuïc cuûa naêm neõo, maø nghieäp thieän thì khoâng nhö vaäy? Ñaùp: Töø tröôùc ñeán nay ñaõ noùi ñeàu laø nhaân naøy, nghóa laø trong coõi Duïc thì nghieäp baát thieän maïnh hôn. Trong naøy laïi coù neân nhaân baát coïng, nghóa laø coõi Duïc chính laø thöûa ruoäng baát thieän; nhö coù thöûa ruoäng caèn coãi thì maàm toát ñeïp khoù gieo troàng ñöôïc, maø coû daïi laïi deã daøng phaùt



trieån. Coõi Duïc cuõng nhö vaäy, nghieäp thieän khoù toát töôi maø nghieäp baát thieän deã daøng phaùt trieån sinh soâi, cho neân nghieäp baát thieän nhaän laáy quaû dò thuïc ñoái vôùi toaøn boä neân neõo vaø phaàn ít cuûa boán neõo, nghieäp thieän chæ nhaän laáy quaû dò thuïc ôû phaàn ít cuûa boán neõo. Coù Sö khaùc noùi: Thieän vaø baát thieän ñeàu coù söï vieäc hôn haún nhau, cho neân khoâng caàn phaûi vaën hoûi. Nghóa laø nghieäp baát thieän nhaän laáy quaû cuûa naêm neõo chöù khoâng bao truøm ba coõi, nghieäp thieän nhaän laáy quaû truøm khaép ba coõi chöù khoâng bao truøm naêm neõo. Ñeàu coù söï vueäc hôn haún, nghóa laø nghieäp thieän - aùc ñeàu nhaän laáy quaû dò thuïc cuûa taát caû boán loaïi chuùng sinh, vaø ñeàu coù theå nhaän laáy dò thuïc cuûa naêm uaån. Nhö trong kinh noùi: “Nghieäp laø nhaân cuûa maét.” A-tyø-ñaït-ma noùi: “Ñaïi chuûng laø nhaän cuûa maét.” Ngay

luaän aáy laïi noùi: “Maét laø nhaân cuûa maét.” Hoûi: Ba caùch noùi nhö vaäy, leõ naøo khoâng traùi ngöôïc nhau hay sao? Ñaùp: Khoâng coù loãi traùi ngöôïc nhau. Nghóa laø bôûi vì döïa vaøo nhaân dò thuïc, cho neân trong kinh noùi: “Nghieäp laø nhaân cuûa maét.” Bôûi vì döïa vaøo nhaân phaùt sinh, nhaân nöông töïa, nhaân an truù, nhaân giöõ gìn, nhaân nuoâi lôùn, cho neân A-tyø-ñaït-ma noùi: “Ñaïi chuûng laø nhaân cuûa maét.” Bôûi vì döïa vaøo nhaân ñoàng loaïi, cho neân ngay luaän aáy laïi noùi: “Maét laø nhaân cuûa maét.” Hoûi: Neáu ñaïi chuûng vaø maét cuõng laø nhaân cuûa maét, thì taïi sao trong kinh chæ noùi: Nghieäp laø nhaân cuûa maét? Ñaùp: Bôûi vì nghieäp laø goác reã, nhö noùi: “Do theá löïc sai bieät cuûa caùc loaïi nghieäp, maø thieát laäp caùc loaïi sai bieät cuûa caùc neõo... cho ñeán do theá löïc sai bieät cuûa caùc loaïi caên, maø thieát laäp caùc loaïi sai bieät cuûa Boå- ñaëc-giaø-la.” Laïi nöõa, bôûi vì nghieäp laø nhaân sai bieät cuûa höõu tình, nghóa laø do nghieäp maø höõu tình coù sai bieät veà ñeïp - xaáu - sang - heøn... Laïi nöõa, bôûi vì nghieäp laø nhaân sai bieät cuûa baûy chuùng, nghóa laø do nghieäp maø coù sai bieät veà quyû phaïm nhö Tyø-kheo... Laïi nöõa, bôûi vì nghieäp coù theå phaân bieät quaû yeâu thích vaø chaúng yeâu thích maø coù sai bieät. Laïi nöõa, bôûi vì nghieäp laø töôùng ngu - trí coù theå bieåu hieän roõ raøng. Laïi nöõa, bôûi vì nghieäp phuø hôïp vôùi chuùng sinh maø laøm cho sai bieät. Laïi nöõa, caùc caên sai bieät laø bôûi vì nghieäp khaùc nhau, nhö maàm caây sai bieät laø bôûi vì haït gioáng khaùc nhau. Laïi nöõa, thoï maïng taêng giaûm - tieán tôùi - luøi laïi - höng thònh hay suy vong cuûa caùc loaøi höõu tình ñeàu do nghieäp. Laïi nöõa, söï sai bieät giöõa caùc coõi - caùc neõo - caùc ñôøi kieáp ñeàu do nghieäp. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân trong kinh chæ noùi: “Nghieäp laø nhaân cuûa maét. ”

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20 361

Nhö trong kinh noùi: “Ñoái vôùi toäi saùt sinh maø nhieàu laàn gaây ra khaép nôi, thì seõ ñoïa vaøo neõo ñòa nguïc - baøng sinh - ngaï quyû, veà sau sinh trong loaøi ngöôøi thì thoï maïng ngaén nguûi.” Hoûi: Bôûi vì nghieäp naøy maø ñoïa vaøo caùc neõo aùc, cuõng chính vì nghieäp naøy maø thoï maïng ngaén nguûi chaêng? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Bôûi vì nghieäp caùc naøy maø ñoïa vaøo caùc neõo aùc, cuõng chính vì nghieäp naøy maø trôû laïi trong loaøi ngöôøi phaûi chòu thoï maïng ngaén nguûi, bôûi vì kinh aáy khoâng noùi laø coù nhaân khaùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì gia haïnh saùt sinh cho neân ñoïa vaøo caùc neõo aùc, vì caên baûn saùt sinh cho neân ñôøi sau sinh trong loaøi ngöôøi phaûi chòu thoï maïng ngaén nguûi. Laïi coù ngöôøi noùi: Ñoïa vaøo caùc neõo aùc laø quaû dò thuïc cuûa saùt sinh, ñôøi sau sinh trong loaøi ngöôøi phaûi chòu thoï maïng ngaén nguûi laø quaû ñaúng löu cuûa saùt sinh. Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì laøm haïi sinh maïng maø ñoïa vaøo caùc neõo aùc, bôûi vì aên thòt chuùng sinh maø ñôøi sau sinh trong loaøi ngöôøi phaûi chòu thoï maïng ngaén nguûi. Laïi coù ngöôøi noùi: Ngöôøi laøm haïi sinh maïng coù hai sai laàm, neân laø ñôøi soáng cuûa hoï nhaän chòu khoå ñau chaúng coù gì yeâu thích, hai laø ñoaïn maát thoï maïng yeâu quyù cuûa hoï; bôûi vì ñôøi soáng cuûa hoï nhaän chòu ñau khoå chaúng coù gì yeâu thích, cho neân ñoïa vaøo caùc neõo aùc; bôûi vì ñoaïn maát thoï maïng yeâu quyù cuûa hoï, cho neân ñôøi sau sinh trong loaøi ngöôøi

phaûi chòu thoï maïng ngaén nguûi. Toân giaû Theá Höõu noùi raèng: “Thoï maïng ngaén nguûi trong loaøi ngöôøi, khoâng phaûi laø quaû dò thuïc cuûa nghieäp phaùt sinh, bôûi vì taùm caên nhö maïng… cuûa neõo trôøi - ngöôøi laø dò thuïc, chæ laø quaû dò thuïc cuûa nghieäp thieän. Nhöng ngöôøi taïo nghieäp aáy xöa kia ôû trong loaøi ngöôøi, tröôùc ñoù taïo ra nghieäp coù naêng löïc daãn daét thoï maïng cuûa loaøi ngöôøi, sau ñoù laïi taïo ra nghieäp laøm haïi sinh maïng; nghieäp naøy laøm quan heä toån haïi cho nghieäp tröôùc, nghieäp tröôùc tieáp nhaän thoï maïng hai möôi naêm, bôûi vì nghieäp sau laøm toån haïi chæ nhaän ñöôïc möôøi naêm. Vì vaäy thoï maïng con ngöôøi ngaén nguûi, chöù khoâng phaûi laø quaû dò thuïc cuûa nghieäp aáy.” Nhö trong kinh noùi: “Con ngöôøi luùc möôøi tuoåi nhôø coù naêng löïc tieáp nhaän thöïc haønh thieän nghieäp ñaïo, cho neân nam - nöõ ñaõ sinh ra thoï ñöôïc hai möôi tuoåi.” Hoûi: Khoâng coù lyù ngöôøi naøy taïo nghieäp maø ngöôøi khaùc nhaän quaû, taïi sao cha meï möôøi tuoåi tu thieän, khieán cho con caùi sinh ra thoï ñöôïc hai möôi tuoåi? Ñaùp: Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Bôûi vì chính con ngöôøi möôøi tuoåi cuøng tu thieän, laâm chung chuyeån sang laøm ngöôøi con hai möôi tuoåi, cho neân khoâng coù sai laàm veà lyù ngöôøi naøy laøm maø ngöôøi



khaùc nhaän.” Ñaïi ñöùc noùi raèng: Quaû dò thuïc cuûa nghieäp quyeát ñònh khaùc nhau, nghóa laø nghieäp hai möôi tuoåi caûm ñeán quaû hai möôi tuoåi, cho ñeán nghieäp taùm vaïn tuoåi caûm ñeán quaû taùm vaïn tuoåi, nhöng bôûi vì cha meï tu nghieäp thieän, khieán cho nghieäp cuûa con ñaõ taïo coù naêng löïc mang laïi quaû, tuy khoâng coù lyù ngöôøi naøy taïo nghieäp maø ngöôøi khaùc nhaän quaû, nhöng coù nghóa lyù veà nghieäp vaø quaû laøm duyeân cho nhau. Hoûi: Con ngöôøi luùc möôøi tuoåi khoâng saùt sinh… thì thaønh töïu nghieäp ñaïo hay khoâng? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Ñoù khoâng phaûi laø nghieäp ñaïo maø chæ cuøng nhau cheá laäp quan heä khoâng laøm haïi sinh maïng…, bôûi vì khoâng coù taâm taêng thöôïng vaø yù quyeát ñònh thoï trì khoâng saùt sinh… Coù Sö khaùc noùi: Cuõng laø nghieäp ñaïo, bôûi vì hoï cuõng chuyeân taâm laàn löôït chuyeån tieáp höôùng veà vôùi nhau nhaän söï xa lìa. Laïi nöõa, luaän Thi Thieát noùi: “Coù boán loaïi cheát: 1. Thoï maïng heát maø cheát chöù khoâng phaûi laø taøi saûn heát, nhö coù neân loaïi ngöôøi coù nghieäp thoï maïng ngaén nguûi vaø nghieäp taøi saûn doài daøo, ngöôøi aáy vaøo thôøi gian sau vì thoï maïng heát maø cheát chöù khoâng phaûi laø taøi saûn heát. 2. Taøi saûn heát maø cheát chöù khoâng phaûi laø thoï maïng cheát, nhö coù neân loaïi ngöôøi coù nghieäp taøi saûn thieáu thoán vaø nghieäp thoï maïng daøi laâu, ngöôøi aáy vaøo thôøi gian sau vì taøi saûn heát maø cheát chöù khoâng phaûi laø thoï maïng heát. 3. Vì thoï maïng heát maø cheát vaø taøi saûn heát, nhö coù neân loaïi ngöôøi coù nghieäp thoï maïng ngaén nguûi vaø nghieäp taøi saûn thieáu thoán, ngöôøi aáy vaøo thôøi gian sau vì thoï maïng heát maø cheát vaø taøi saûn khoâng coøn. 4. Khoâng phaûi vì thoï maïng heát maø cheát cuõng khoâng phaûi vì taøi saûn heát, nhö coù neân loaïi ngöôøi coù nghieäp thoï maïng laâu daøi vaø nghieäp taøi saûn doài daøo, ngöôøi aáy vaøo thôøi gian sau tuy taøi saûn vaø thoï

maïng ñeàu coøn chöa heát, nhöng gaëp phaûi duyeân xaáu aùc maø cheát khoâng phaûi luùc.” Ngöôøi soaïn luaän aáy, bôûi vì bieåu hieän coù caùi cheát ñoät ngoät, cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. Ñöùc Phaät tuy taøi saûn vaø thoï maïng ñeàu chöa heát nhöng maø nhaäp Nieát-baøn, nhö vaäy khoâng phaûi laø caùi cheát ñoät ngoät, bôûi vì beán bôø cuûa Ñònh löïc ñaõ ñöôïc hoaøn thaønh, maø coâng ñöùc uy theá chöa cuøng taän. Caùc loaïi höõu tình khaùc ôû phaàn vò maïng chung thì öu theá ñaõ cuøng taän, Ñöùc Phaät thì khoâng nhö vaäy. Laïi nöõa, luaän Thi Thieát noùi: Hoûi: Coù theå coù tröôøng hôïp khoâng tieáp nhaän thuaän vôùi phaùp hieän taïi ñeå nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp, maø tieáp nhaän thuaän vôùi ñôøi sau ñeå



nhaän laáy nghieäp vaø thuaän vôùi ñôøi keá sau nöõa ñeå nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp chaêng? Ñaùp: Coù, nghóa laø thuaän vôùi phaùp hieän taïi nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp khoâng hieân ôû tröôùc maét, thuaän vôùi ñôøi sau nhaän laáy nghieäp vaø thuaän vôùi ñôøi keá sau nöõa nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp hieän tröôùc maét. Hoûi: Coù theå coù tröôøng hôïp khoâng tieáp nhaän thuaän vôùi ñôøi sau ñeå nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp, maø tieáp nhaän thuaän vôùi phaùp hieän taïi ñeå nhaän laáy nghieäp vaø thuaän vôùi ñôøi keá sau nöõa ñeå nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp chaêng? Ñaùp: Coù, nghóa laø thuaän vôùi ñôøi sau nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp khoâng hieän ôû tröôùc maét, thuaän vôùi phaùp hieän taïi nhaän laáy nghieäp vaø thuaän vôùi ñôøi keá sau nöõa nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp hieän tröôùc maét. Hoûi: Coù theå coù tröôøng hôïp khoâng tieáp nhaän thuaän vôùi ñôøi keá sau nöõa ñeå nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp, maø tieáp nhaän thuaän vôùi phaùp hieän taïi ñeå nhaän laáy nghieäp vaø thuaän vôùi ñôøi sau ñeå nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp chaêng? Ñaùp: Coù, nghóa laø thuaän vôùi ñôøi keá sau nöõa nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp khoâng hieän ôû tröôùc maét, thuaän vôùi phaùp hieän taïi nhaän laáy nghieäp vaø thuaän vôùi ñôøi sau nhaän laáy dò thuïc cuûa nghieäp hieän taïi ôû tröôùc maét. Luùc naøy caàn phaûi chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn, môùi coù söï vieäc naøy chöù khoâng phaûi laø ngöôøi khoâng chöùng Ñaéc”. Hoûi: Haøng Höõu hoïc vaø dò sinh cuõng phaûi coù söï vieäc nhö vaäy, taïi sao luaän aáy chæ noùi ñeán A-la-haùn? Ñaùp: Bôûi vì chæ rieâng A-la-haùn coù Ñònh-Tueä thuø thaéng huaân taäp tu thaân cho neân coù naêng löïc nhö vaäy, haøng Höõu hoïc-dò sinh thì khoâng coù söï vieäc nhö vaäy. Laïi nöõa, chæ rieâng A-la-haùn coù naêng löïc deã daøng bieát roõ nghieäp cuûa mình coù gaàn-coù xa-coù nghieäp coù theå chuyeån-coù nghieäp khoâng theå chuyeån ñöôïc, caùc nghieäp coù theå chuyeån thìi duøng söùc maïnh tu taäp maø chuyeån, neáu nghieäp khoâng theå chuyeån ñöôïc thì daãn daét tieáp nhaän ngay tröôùc maét chöù khoâng coù quaû baùo veà sau. Ví nhö coù ngöôøi muoán ñi ñeán nöôùc khaùc nhöng taát caû chuû nôï ñeàu ñeán ngay tröôùc maët, ngöôøi aáy laäp töùc quay laïi ñeå traõ moïi moùn nôï. Ñaây laø noùi veà nghieäp ñaáy ñuû coù theå coù söï vieäc naøy, bôûi vì nghieäp cuûa chuùng ñoàng phaàn khoâng cuøng luùc nhaän laáy, laïi bôûi vì moäy söï noái tieáp nhau khoâng ñoaïn döùt söï noái tieáp. Coù sö khaùc noùi: Coù nghieäp ñôøi tröôùc tuy nhaän laáy dò thuïc maø coù soùt laïi, thôøi gian naøy chöùng ñöôïc quaû

A-la-haùn, duøng söùc maïnh tu taäp thuø thaéng vaø naêng löïc choïn löïa quyeát ñònh ñeå daãn daét tieáp nhaän ngay tröôùc maét, chæ coù A-la-haùn coù naêng löïc nhö vaäy, cho neân luaän aáy chæ noùi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20 364

ñeán A-la-haùn. Hoûi: Nhaân dò thuïc laáy gì laøm töï taùnh? Ñaùp: Taát caû phaùp höõu laäu thieän-baát thieän. Ñaõ noùi veà töï taùnh, cho neân nay seõ noùi. Hoûi: Vì sao goïi laø nhaân dò thuïc, dò thuïc laø yù nghóa gì? Ñaùp: khaùc loaïi maø thaønh thuïc laø nghóa cuûa dò thuïc, nghóa laø nhaân thieän vaø baát thieän laáy voâ kyù laøm quaû. Quaû laø nghóa cuûa chính muoài, nhö tröôùc ñaõ noùi. Nhaân dò thuïc naøy chaéc chaén noái thoâng caû ba ñôøi vaø coù quaû dò thuïc. Theá naøo laø nhaân naêng taùc? Cho ñeán noùi roäng ra... Hoûi: Vì sao soaïn ra luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc maø bieåu hieän roõ raøng Chaùnh lyù. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Luùc caùc phaùp sinh khoûi khoâng coù nhaân maø sinh khoûi; nhö caùc ngoaïi ñaïo. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy, maø bieåu hieän caùc phaùp sinh khoûi quyeát ñònh coù nhaân. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Luùc caùc phaùp sinh khoûi tuy laø do nhaân sinh ra, nhöng luùc caùc phaùp dieät ñi laïi khoâng do nhaân dieät ñi; nhöu phaùi Thí Duï. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy, maø bieåu hieän caùc phaùp sinh-dieät ñeàu do nhaân. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Chæ rieâng phaùp höõu vi laø nhaân naêng taùc, chöù khoâng phaûi laø phaùp voâ vi. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy, maø bieåu hieän phaùp voâ vi cuõng laø nhaân naêng taùc. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Caùc nhaân naêng taùc ñeàu coù taùc duïng Thuû quaû( daãn ñeán quaû) vaø Döõ quaû( thaønh töïu quaû). Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy, maø bieåu hieän nhaân naêng taùc cuõng coù luùc khoâng coù naêng löïc Thuû quaû vaø Döõ quaû, nhöng khoâng laøm chöôùng ngaïi thì cuõng thieát laäp laøm nhaân. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Töï taùnh ñoái vôùi töï taùnh cuõng laø nhaân naêng taùc. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy, maø bieåu hieän töï taùnh ñoái vôùi töï taùnh chaúng phaûi laø nhaân naêng taùc. Hoaëc laïi coù ngöôøi coù chaáp: Caùc phaùp voâ vi cuõng coù nhaân naêng taùc. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy, maø bieåu hieän phaùp höõu vi coù nhaân naêng taùc chöù khoâng phai laø phaùp voâ vi. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp nhaän: Phaùp sau ñoái vôùi phaùp tröôùc khoâng phaûi laø nhaân naêng taùc. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy, maø bieåu hieän nhaân naêng taùc ñoái vôùi phaùp tröôùc-ñoái vôùi phaùp sau vaø taát caû caùc phaùp ñeàu coù theå laøm nhaân. Vì ngaên chaën caùc loaïi chaáp tröôùc sai khaùc nhö vaäy, ñeå bieåu hieän roõ raøng veà nhaân ñích thöïc, cho neân soaïn ra luaän naøy. Theá naøo laø nhaân taùc chaêng? Ñaùp: Nhaõn vaø saéc laøm duyeân sinh ra nhaõn thöùc, nhaõn thöùc naøy laáy nhaõn saéc kia-phaùp töông öng kia-phaùp caâu höõu kia, vaø nhó thanh-nhó thöùc, tyû höông-tyû thöùc, thieät vò-thieät thöùc, thaân xuùc-thaân thöùc, yù phaùp-yù

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 20 365

thöùc, taát caû caùc phaùp höõu saéc-voâ saéc, höõu kieán-voâ kieán, höõu ñoái-voâ ñoái, höõu laäu-voâ laäu, höõu vi-voâ vi... laøm nhaân naêng taùc, tröø ra töï taùnh

cuûa noù. Nhö nhaõn thöùc, nhó-tyû-thieät-thaân-yù thöùc cuõng nhö vaäy. Ñoù goïi laø nhaân naêng taùc. Trong naøy, phaùp töông öng kia-phaùp caâu höõu kia, nghóa laø caùc phaùp caâu höõu töông öng vôùi nhaõn thöùc quaû..., caû. Hoûi: Saùu phaùp veà hai moân nhö nhaõn saéc... tröôùc ñaây, hoaëc saùu phaùp veà ba moân, kheùo leùo neâu ra vaø kheùo leùo giaûi thích, thieát laäp bieåu hieän roõ raøng veà Theå cuûa taát caû caùc phaùp laøm nhaân naêng taùc thì nghóa aáy ñaõ ñaày ñuû, taïi sao laïi noùi theâm naêm phaùp veà hai moân nhö höõu saéc-voâ saéc...? Ñaùp: Tröôùc laø noùi roäng ra-sau laø noùi toùm löôïc, tröôùc laø noùi taùch bieät-sau laø noùi toång quaùt, tröôùc laø noùi phaân bieät-sau laø noùi khoâng phaân bieät, tröôùc laø noùi daàn daàn-sau laø noùi nhanh choùng. Nhö vaäy bieåu hieän roõ raøng thì nghóa aáy ñaõ saùng toû. Hoûi: Vì sao trong naøy khoâng chæ noùi laø "Theá naøo laø nhaân naêng taùc? Ñaùp: Taát caû caùc phaùp" Hoûi: Neáu noùi nhö vaäy thì thuaän theo töï taùnh laøm nhaân naêng taùc cho töï taùnh hay sao? Neáu nhö vaäy thì taïi sao khoâng ñöa ra caùch noùi naøy: "Theá naøo laø nhaân naêng taùc? Ñaùp: Taát caû caùc phaùp, tröø ra töï taùnh cöûa noù". Neáu noùi nhö vaäy thì thuaän theo voâ vi cuõng coù nhaân naêng taùc, bôûi vì khoâng coù löïa choïn taùch bieät. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao khoâng ñöa ra caùch noùi naøy: " Theá naøo laø nhaânn naêng taùc? Taát caû caùc phaùp höõu vi, tröø ra töï taùnh cuûa noù".? Ñaùp: Neáu noùi nhö vaäy thì thuaän theo phaùp voâ vi khoâng phaûi laø nhaân naêng taùc. Hoûi: Vì sao trong naøy chæ noùi saùu thöùc laáy nhöõng phaùp khaùc laøm nhaân naêng taùc, chöù khoâng phaûi laø phaùp höõu vi khaùc? Ñaùp: Bôûi vì thöùc laø hôn haún ñoái vôùi caùc phaùp, saùu nhaân trong naøy ñeàu döïa vaøo tính chaát hôn haún maø noùi cuõng khoâng heát lyù. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì nhaõn thöùc tröø ra töï taùnh cuûa noù, coøn laïi taát caû caùc phaùp laø nhaân naêng taùc, vì sao trong naøy tröôùc tieân noùi ñeán nhaõn saéc, tieáp theo noùi ñeán phaùp caâu höõu töông öng vôùi noù, sau môùi noùi ñeán taát caû caùc phaùp nhö nhó tyû...? Ñaùp: Bôûi vì nhaõn saéc laøm nhaân naêng taùc cho sôû y-sôû duyeân cuûa nhaõn thöùc, coù yù nghóa veà theá löïc hoaït duïng öu vieät; phaùp caâu höõu töông öng laøm nhaân naêng taùc cho nhaõn thöùc, bôûi vì theá löïc hoaït duïng gaàn guõi;

nhó-tyû... thì khoâng nhö vaäy, cho neân sau môùi noùi. Hoûi: Vì sao töï taùnh ñoái vôùi töï taùnh chaúng phaûi laø nhaân naêng taùc? Ñaùp: Neáu töï taùnh laøm nhaân naêng taùc cho töï taùnh, thì thuaän theo nhaân-quaû, naêng taùc-sôû taùc, naêng sinh-sôû sinh, naêng daãn-sôû daãn, naêng töôùng-sôû töôùng, naêng chuyeån-sôû chuyeån, naêng tuïc-sôû tuïc ñeàu khoâng coù sai bieät gì. Bôûi vì nhaân vaø hai ngaõ coù sai bieät cho neân ñoái vôùi töï taùnh chaúng phaûi laø nhaân naêng taùc. Laïi nöõa, töï taùnh ñoái vôùi töï taùnh khoâng coù ích-khoâng coù toån, khoâng coù taêng-khoâng coù giaûm, khoâng coù thaønh-khoâng coù hoaïi, khoâng coù tieán-khoâng coù thoái, cho neân chaúng phaûi laø nhaân naêng taùc. Laïi nöõa, töï taùnh ñoái vôùi töï taùnh chaúng phaûi laø nhaân, chaúng phaûi laø ñaúng voâ giaùn, chaúng phaûi laø sôû duyeân, chaúng phaûi laø taêng thöôïng, cho neân chaúng phaûi laø nhaân naêng taùc. Laïi nöõa, neáu töï taùnh laøm nhaân naêng taùc cho töï taùnh, thì traùi vôùi caùc söï vieäc hieän thaáy giöõa theá gian, nghóa laø ñaàu ngoùn tay

khoâng töi chaïm vaøo ñaàu ngoùn tay, maét khoâng töi troâng thaáy maét, dao khoâng töi caét ñöùc dao, nhöõng ngöôøi coù söùc maïnh khoâng coù theå töi coõng ñöôïc mình, taát caû moïi söï vieäc ñeàu nhö vaäy. Laïi nöõa, töi taùnh ñoái vôùi töi taùnh vì khoâng coù töi taïi-khoâng coù quaùn saùt ñoái ñaõi, cho neân chaúng phaûi laø nhaân naêng taùc. Laïi nöõa, töi taùnh khoâng döi vaøo töi taùnh, cho neân chaúng phaûi laø nhaân naêng taùc, nhö ngöôøi döïa vaøo caây gaäy maø ñöùng daäy ñöôïc, roài caây gaäy lieàn ngaõ nhaøo; töi taùnh ñoái vôùi töi taùnh thì khoâng coù nghóa nhö vaäy. Laïi nöõa, khoâng coù phaàn chöôùng ngaïi laø nhaân naêng taùc, töi taùnh cuûa caùc phaùp chöôùng ngaïi ñeán töi taùnh, cho neân chaúng phaûi laø nhaân naêng taùc. Chöôùng ngaïi coù hai loaïi: 1. Theá tuïc, nhö ngöôøi naèm treân giöôøng laøm chöôùng ngaïi ñeán ngöôøi khaùc. 2. Thaéng nghóa, nhö töi taùnh chöôùng ngaïi ñeán töi taùnh laøm cho khoâng töi taïi ñöôïc. Laïi nöõa, neáu töi taùnh laøm nhaân naêng taùc cho töi taùnh, thì phaûi noù laø voâ minh duyeân vôùi voâ minh… chöù khoâng phaûi laø voâ minh duyeân haønh…, phaûi noùi laø nhaõn thöùc laøm duyeân sinh ra nhaõn thöùc… chöù khoâng phaûi laø nhaõn saéc laøm duyeân sinh ra nhaõn thöùc…, vì vaäy töi taùnh ñoái vôùi töi taùnh chaúng phaûi laø nhaân naêng taùc, nghóa aáy ñaõ ñöôïc quyeát ñònh.

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*